

نهضت نرم افزاری تولید علم بر مبنای رهیافت اسلامی

(رهیافت هایی از دین مبین اسلام)

علی حمزه پور

علی اکبر براتی

سرشناسه	حمزه پور، علی
عنوان و نام پدیدآور	نهضت نرم افزاری تولید علم بر مبنای رهیافت اسلامی: رهیافت هایی از دین مبین اسلام/ علی حمزه پور، علی اکبر براتی
مشخصات نشر	نشر کیسان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۱۶۶ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۴۸۱-۰۴-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: همچنین به صورت زیرنویس
عنوان دیگر	رهیافت هایی از دین مبین اسلام.
موضوع	سیاست علمی -- ایران
موضوع	تحقیق و توسعه -- انقلاب فرهنگی -- فرهنگ و تکنولوژی -- ایران
موضوع	تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات -- ایران
موضوع	رشد اقتصادی -- جنبه های مذهبی -- اسلام
شناسه افزوده	براتی، علی اکبر
رده بندی کنگره	۱۳۹۳
رده بندی دیویی	۳۰۳/۴۸۳۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۳۵۰۰۸۰۳

انتشارات کیسان

نهضت نرم افزاری تولید علم بر مبنای رهیافت اسلامی

مولف: علی حمزه پور - علی اکبر براتی

شمارگان: ۲۰۰ جلد

قطع: وزیری

ناشر: کیسان

طراحی و صفحه آرایی: صدیقه قلیان

نوبت چاپ: اول/ ۱۳۹۳

چاپ و صحافی: پیشگام

ISBN: 978-600-7481-04-2

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۷۴۸۱ - ۰۴ - ۲

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

۱	پیشگفتار ناشر
۳	فصل اول: بهجت نرم افزار
۵	مقدمه
۷	چشم نرم افزار و نظریه پردازی
۸	کارکرد بهجت نرم افزار
۸	هدف بهجت نرم افزار
۱۱	چشمی بهجت نرم افزار
۱۳	جراحی بهجت نرم افزار
۱۵	ماهیت و گستره بهجت نرم افزار
۱۶	پیش نیاز بهجت نرم افزار
۱۶	ضرورت تحقیق بهجت نرم افزار
۱۷	راهکار تحقیق بهجت نرم افزار
۱۹	بررسی منابع بهجت نرم افزار
۱۹	مقدمه اختصاصی کاربری مایع
۱۹	ارزش نگذاشتن به ابتکار و خلاصیت
۲۰	فراهم نبودن زمینه جرات علمی در جامعه
۲۱	عدم ایجاد فرصت کافی برای افراد محقق
۲۱	دشواری تولید فکر
۲۱	عدم علاقه به امر تولید علم
۲۱	سودمندیش با سرمایه‌داری
۲۲	مبتلا بودن به روزمرگی در امر پژوهشی
۲۳	فقدان روش گفتگو و تفاهم علمی
۲۴	مداخلة روشمند نبودن انتخابات موضوعات پژوهشی
۲۵	نظام آموزشی حائله محور
۲۵	کسبگری بین اهدافی تولید و مصرف علم در جامعه
۲۶	تخریب شدن منطق موضوعات در تولید علم

۲۷	 نقصان روش علمی حوزه و دانشگاه.....
۲۹	 جهانی سازی فرهنگی.....
۳۱	 چالش های فرا روی سیستم نرم افزاری.....
۳۱	 توسعه.....
۳۳	 ابعاد و شاخص های توسعه.....
۳۴	 فرهنگ توسعه.....
۳۷	 ژرف نگری و انتخاب.....
۳۸	 رشد اقتراحى.....
۳۹	 راهبرد مؤثر برای وضعیت فعلی.....
۴۰	 اسلام و توسعه پایدار.....
۴۲	 توسعه فرهنگی در اسلام.....
۴۳	 توسعه فرهنگی و ضرورت تحول در فرهنگ.....
۴۴	 زیربنای توسعه فرهنگی.....
۴۸	 توسعه فرهنگی و ارزش های جامعه.....
۴۹	 الگوگیری از غرب.....
۵۰	 توسعه فرهنگی با الگوی غربی.....
۵۱	 علم و توسعه.....
۵۱	 توسعه بر مبنای راهبرد فرهنگ اسلامی.....
۵۲	 مبانی توسعه در فرهنگ اسلامی.....
۵۳	 الگوی توسعه براساس فرهنگ اسلامی.....
۵۵	 مهندسی اجزای فرهنگی توسعه از نگاه اندیشمندان اسلامی.....
۵۹	 نوآوری و تمدن سازی اسلامی.....
۵۹	 خودباوری و توسعه.....
۶۱	 ضرورت و غایت نوآوری.....
۶۴	 شاخص های نوآوری.....
۶۴	 تقابل انقلاب اسلامی و غرب.....
۶۵	 انحلال تدریجی تمدن غرب.....
۶۷	 فصل دوم: انقلاب اسلامی و توسعه علمی.....

۶۹	انقلاب اسلامی آغاز تحول در علم و دانش
۶۹	علم و تکنولوژی در ایران
۷۰	نقشه جامع علمی کشور
۷۱	نوآوری و نواندیشی علمی در دانشگاه ها
۷۷	نوآوری علمی در قرآن
۸۰	آیات علمی قرآن
۸۱	مخاطبان آیات علمی قرآن
۸۳	نگرش ها به آیات علمی قرآن
۹۳	تولید علم
۹۴	مصادیق تولید علم
۱۰۰	آسیب ها، موانع و راه حل های تولید علم
۱۰۷	علم در فرهنگ اسلامی
۱۰۹	علم در اندیشه امام خمینی (ره)
۱۱۶	تحول در ساختار تولید علم
۱۱۶	نقاط ضعف موجود در ساختار تولید علم و چالش های پیش رو
۱۱۷	آسیب شناسی نظام اندیشه سازی و تولید علم
۱۱۷	شرق شناسی
۱۱۹	بومی گرایی
۱۲۰	تلفیق گرایی
۱۲۴	تولید دانش و نظریه
۱۲۵	رابطه تمدن و دین
۱۲۶	انگیزه اساسی در تولید علم
۱۲۷	شاخص های انتخاب و انتخاب شاخص ها
۱۲۸	توسعه علم و فناوری
۱۳۲	نقش تولید علم در فرایند توسعه
۱۳۶	بومی سازی علم و دانش
۱۳۸	پیامد غفلت از علوم انسانی
۱۳۹	فصل سوم: نقش آموزش در تولید علم

۱۴۱.....	ضرورت تحقق تولید علم.....
۱۴۲.....	پیشینه تولید علم و جنبش نرم افزاری.....
۱۴۳.....	نقش آموزش و پرورش در تولید علم.....
۱۴۴.....	آموزش و پرورش و تولید علم، موانع و چالش ها.....
۱۴۵.....	موانع و چالش های تولید علم در آموزش و پرورش.....
۱۴۵.....	نیروی انسانی.....
۱۴۷.....	روش های تدریس و فرایند یاددهی - یادگیری.....
۱۴۸.....	عدم شکوفایی روحیه پرستشگری.....
۱۴۹.....	خلافت؛ گم شده محیط های آموزشی.....
۱۵۰.....	سیستم متمرکز در آموزش و پرورش.....
۱۵۰.....	راهکارهای مقابله با چالش های تولید علم در آموزش و پرورش.....
۱۵۰.....	اصلاح و بازنگری در نظام آموزش و پرورش.....
۱۵۳.....	تحول ساختاری در سیستم آموزش و پرورش.....
۱۵۴.....	نقش مدیریت و فناوری تولید علم در جنبش نرم افزاری.....
۱۵۴.....	چالش های مدیریت تولید علم.....
۱۵۶.....	رهبری نوین.....
۱۵۷.....	جایگاه تکنولوژی.....
۱۵۸.....	فرهنگ تولید علم.....
۱۶۱.....	راهکارها و پیشنهادات.....
۱۶۳.....	منابع و مأخذ.....

پیشگفتار ناشر

دین برنامه کلان زندگی انسان است که به مثابه قانون اساسی به ارائه رهنمودهای سرمشق گونه در تمامی کلیات مورد نیاز انسان می‌پردازد.

رهنمودهای سرمشق گونه بن مایه‌های هدایتی و تعلیمی و تربیتی هستند که وقتی در تفسیرگاه شارحان بزرگوار دین قرار می‌گیرند و به فرآیندسازی می‌نشینند، از آنها آموزه‌های اخلاقی در زمینه‌های گوناگونی همچون: انسانی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و ... به بار می‌نشیند و در مجموع خود، «فرهنگ» ویژه دینی را می‌سازند.

به این دلیل که آموزه‌های دین مبین اسلام از آبشخور آرمانی باز و ضد تحجری سیراب می‌شوند، تحقیقا می‌توان گفت همه این آموزه‌ها علم و دانش را در نظرگاه خویش قرار داده و برای علم و دانش مقام و منزلت ربیعی قائل شده‌اند. مع الوصف یکی از مواردی که در دین مبین اسلام از صدر تاکنون همواره مورد تاکید فراوان واقع شده و آیات و احادیث بسیاری را به خود اختصاص داده، مقوله علم و علم اندوزی می‌باشد.

کافی است بدانیم که ابلاغ رسالت پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم با فرمان «اقرأ» انجام شده و آدم نخستین مجهز به «تعلیم اسماء» - در قرآن - شناسانده شده که در تفسیر اسماء می‌گویند علم به کنه و حقایق تمام اشیای عالم است؛ و این نشان دهنده نگاه توسعه‌ای به علم آموزی توسط انسان از حیث معرفت و آگاهی و سلطه دانایی بر مجهولات پیرامون زندگی اوست. این گونه است که همواره قرآن کریم مردم را درباره تفهیم و درک نکردن پاره‌ای از مسائل مورد سؤال قرار می‌دهد: «افلا تعقلون - افلا تتفكرون - افلا یتدبرون»

روایاتی که در توصیه و تأکید نسبت به فراگیری دانش از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و پیشوایان دین اسلام رسیده آن قدر زیاد است که مرحوم کلینی باب بزرگی از کتاب «الکافی» را به آن اختصاص داده است.

توجه به حدیث مشهور نبوی: «طلب العلم فریضه علی کل مسلم» که بسیاری آن را نقل کرده‌اند خط مشی یک انسان مسلمان را به عنوان کسی که حق ندارد جاهل بماند و بایستی که دانا شود روشن نموده و این در حالی است که ارتقای سطح سواد و دانایی و مهارت یافتن علمی، معرفتی و فنی انسان، شاخصه مهم توسعه انسانی است که وی را در نیل به توسعه اجتماعی قادر می‌سازد.

بدون تردید، فرهنگ تولید علم یک فرهنگ ریشه دار اسلامی است که به جامعه دینی بالنده‌تر و حکومت دینی پیشروتر خواهد انجامید و قطعاً بدون این مهم، تداوم حکومت دینی، بسیار مشکل و احیاناً صوری خواهد بود. می‌توان با تولید نظریه و فکر از طریق جنبش نرم افزاری به جامعه‌ای ایده آل و آرمانی در سطوح داخلی و بین‌المللی نایل شد.

از سویی انقلاب اسلامی نیز برای نیل به آرمان‌های خود و تشکیل تمدن عظیم اسلامی نیاز به برنامه‌ریزی گسترده و متناسب با اصول و مبانی اعتقادی در راستای ایجاد ساختار فرهنگی داشته و نیازمند ارائه طرح‌های مختلف برای اداره امور جامعه جهت دستیابی به تمدن جدید است و در این مسیر البته باستی اعتقادات دینی و باورهای مذهبی و قومی مد نظر قرار گیرد. یکی از مسائلی که طی سالیان اخیر توسط مقام معظم رهبری مطرح شده و معظم‌له به کرات ابعاد و شاخص‌های مختلف دستیابی به آن را در مقاطع مختلف ترسیم و تبیین نموده‌اند جنبش نرم افزاری است.

جنبش نرم افزاری در سالیان اخیر، به طور جدی وارد عرصه ساختار علمی کشور شده است. چه بسا در این میان تولید علم، ساده‌ترین و به ظاهر روشن‌ترین تعبیر از جنبش نرم افزاری باشد. امروزه بسیاری از نخبگان و اندیشمندان، استمرار حیات نظام را منوط به تحقق جنبش نرم افزاری و درک صحیح آن می‌دانند. لذا نیاز به یک روش علمی، برای تبیین مفهوم شناسی، روش شناسی و فراگیرسازی آن بسیار ملموس می‌نماید.

نوشتار حاضر به بررسی جنبش و نهضت نرم افزاری تولید علم بر مبنای رهیافت اسلامی می‌پردازد و این مقوله را در ابعاد مختلف مورد بحث و بررسی قرار داده و ضمن تبیین اصول و مبانی تحقق آن، چالش‌ها و آسیب‌های فراروی نهضت نرم افزاری را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.

امید است با بهره‌گیری از نظرات صائب و ارزشمند صاحب‌نظران و پژوهشگران محترم، ضمن رفع نواقص موجود شاهد ترسیم چشم‌انداز و افق‌های روشن دستیابی به توسعه همه‌جانبه در جامعه باشیم. ان شاء الله